

Naalakkersuisutmedlemmet for Finanser

Orientering til Naalakkersuisut om Finansudvalgets beslutning onsdag den 10. marts 2010 - Sag nr. 01.31.06/10-00463

Afhændelse af Selvstyrets aktieandel i Grønlandshavnens ejendomme A/S

Naalakkersuisut **indstiller,**

at Finansudvalget godkender salget af Selvstyrets aktieandele i Grønlandshavnens Ejendomme A/S.

Finansudvalgets bemærkninger

Aalborg Havn var i 2005-2006 i konkurrence med havnene i Århus og Esbjerg om Grønlandstrafikken, da det daværende Hjemmestyre sendte havne-opgaven i indbudt licitation hos de tre havne. Licitationen havde baggrund i en rapport, der var udarbejdet af konsulentfirmaet Carl Bro, om valg af basishavn i Danmark. På baggrund af rapporten anså det daværende Landsstyre (efter opfordring fra Finansudvalget) en indbudt licitation som en måde at validere beslutningsgrundlaget. Ved den indbudte licitation sikrede Aalborg Havn sig ud fra en samlet vurdering opgaven, og der blev indgået en aftale gældende fra 2007 til 2017. Licitationsrunden var dog ingenlunde spildt, idet den fra og med 1. januar 2007 medførte et samlet fald i fragtpriiserne på omkring 10,5 mio. kr. årligt i fh.t. det tidligere gældende niveau. Dette prisfald er kommet såvel private som erhvervskunder til gode i form af lavere fragtrater.

I forbindelse med valget af Ålborg havn, hvilket skete endeligt i efteråret 2006, tilbød havnen, at den ville forhandle med Grønlands Hjemmestyre om at købe Hjemmestyrets aktier i Arctic Container Operations samt Grønlandshavnens Ejendomme. Disse forhandlinger er nu konkretiseret. Naalakkersuisut søger i nærværende sag således om Finansudvalgets tilladelse til at sælge Selvstyrets aktieandel i Grønlandshavnens Ejendomme A/S. Det fremgår af aktieoverdragelsesaftalen pkt. 2, at ”Sæler overdrager pr. 1. januar 2011 aktier for nom. DKK 5.000.000,00”. I det Udvalget i øvrigt går ud fra, at der med ”Sæler” menes ”Sælger” noterer Udvalget sig, at købesummen ifølge samme aftales pkt. 3.2 udgør 22.500.000,00 kr., som berigtiges på overdragelsesdagen 1. januar 2011. Det forventes derfor, at Naalakkersuisut indarbejder denne indtægt i FFL11.

Finansudvalget kan godkende dette salg.

Udvalget har i denne forbindelse bemærket i *pressen*, at Royal Arctic Line (RAL) netop har forlænget basishavnsaftalen med Aalborg Havn A/S frem til og med 2022. Naalakkersuisut har endnu ikke orienteret udvalget om sagen, hvilket forventes snarest at ske.

I december 2009 modtog Finansudvalget orientering om, at et udbud af sundhedsvæsnets ambulanceflyvninger (Medevac) var aflyst, da Naalakkersuisut ikke fandt, at der med sandsynlig-

hed kunne findes en mere egnet leverandør af disse ydelser. (Sag 01.31.29-180) Finansudvalget skrev i denne forbindelse følgende:

”Finansudvalget tager orienteringen til efterretning, om end med ærgrelse.

Der påhviler i udgangspunktet Grønlands Selvstyre en pligt til at indkøbe ydelser billigst muligt. Efterlevelsen af denne forpligtelse skal kunne dokumenteres, hvilket vil sige, at Grønlands Selvstyre skal kunne sandsynliggøre, at den pgl. ydelse ikke kunne have været indkøbt væsentligt billigere fra en anden leverandør. Endvidere må Grønlands Selvstyres eventuelle økonomiske interesser i en bestemt leverandør ikke påvirke valget af leverandør. Finansudvalget finder generelt, at udbud udgør et velegnet middel at dokumentere efterlevelsen af disse forvaltningsretlige principper.”

Om end RAL's beslutning om at forlænge aftalen med Grønlandshavnen ikke er bundet af de almindelige forvaltningsmæssige saglighensyn qua selskabets aktieselskabsform, bør hensyn helt tilsvarende de ovenfor citerede dog utvivlsomt varetages af Naalakkersuisuts bestyrelsessekretariat og Naalakkersuisuts øvrige administration i forhold til de helt eller delvis offentligt ejede aktieselskaber. Naalakkersuisut skal med andre ord kræve af de offentligt ejede selskaber, at de skal kunne dokumentere, at de indretter deres drift billigst muligt, og at selskaberne ikke varetager andre, og for det grønlandske samfund uvedkommende, hensyn.

Finansudvalget finder på denne baggrund, at det bør sikres, at RAL's beslutning om at forlænge havneaftalen med Aalborg Havn i yderligere 5 år med sandsynlighed vil være til økonomisk fordel for det grønlandske samfund.

Udvalget ønsker på denne baggrund at stille følgende spørgsmål:

1. Har Naalakkersuisut været involveret i, eller orienteret om, RAL's beslutning om at forlænge havneaftalen i yderligere 5 år?
2. I bekræftende fald ønskes det oplyst, om Naalakkersuisut har pålagt RAL nogen krav i denne forbindelse.
3. Har Naalakkersuisut overvejet at kræve en ny licitation gennemført, ligesom man gjorde i 2005/2006?

Såvel det tidligere som det nuværende Finansudvalg har igennem årene opfordret Naalakkersuisut til nærmere at undersøge mulighederne for billiggørelse af hhv. den eksterne og interne godstransport. Det daværende Finansudvalg udtrykte bl.a. dette i sin betænkning til 2. behandlingen af FFL09, hvor Udvalget skrev følgende:

Om RALs nye skibe og rolle

Det fremgår af lovforslagets almindelige bemærkninger, at Royal Arctic Line i 2010 forventer at investere 629 mio. kr. i 2 nye skibe. Der er fra Finansudvalgets side ikke tvivl om, at Royal Arctic Lines udbygningsplaner kan henføres til en forventning om et fortsat de facto monopol på godstrafikken over Atlanten. Selskabets bestyrelse kan således træffe isoleret set økonomisk rationelle beslutninger på baggrund af en forventning om en fortsat beskyttet status.

Finansudvalget skal anmode Landsstyret om at fremlægge en redegørelse for Landstinget om, hvad man ønsker sig af fremtiden med hensyn til vare- og godstransport til og fra Grønland. Grønland betaler i dag flere gange verdensmarkedsprisen for RALs ydelser - hjulpet godt på vej af den meget fordyrende omstæn-

dighed, at vi ønsker at bruge egne skibe til transportopgaven over Atlanten. Hvis der findes alternative fragtmuligheder til væsentligt lavere priser, ser Finansudvalget ingen grund til ikke at undersøge og eventuelt benytte disse, idet vi så undgår unødvendigt store, nye investeringer og gældsætning i Royal Arctic Line A/S.

4. Hvorledes har såvel det tidligere Landsstyre som nuværende Naalakkersuisut søgt at imødekomme ovenstående anmodning?
5. Anser Naalakkersuisut det som et langsigtet politisk mål at begrænse udgifterne til godstransport over Atlanten?
6. Er Naalakkersuisut fuldt ud tilfreds med den nuværende godstrafik (prisstruktur, tariffer, frekvens) over Atlanten?
7. Er det Naalakkersuisuts politiske vurdering, at transportmonopolet (RAL's koncession) for godstrafik over Atlanten på langt sigt bør opretholdes?
8. Hvad kan Naalakkersuisut oplyse om det økonomiske og personalemæssige omfang af RAL's aktiviteter i Danmark?

I Finansudvalgets tillægsbetænkning til FFL10 henstillede Finansudvalget, at Naalakkersuisut anmodede Transportkommissionen om at vurdere købet af nye bygdeskibe med udgangspunkt i transportmodellen. Naalakkersuisut ønskede imidlertid ikke at imødekomme dette, da Naalakkersuisut vurderede, at det grundet finanskrisen var muligt her og nu at købe skibene billige, end det ellers ville have været muligt. Naalakkersuisut udtrykte dog vilje til at holde Finansudvalget orienteret. Dette er imidlertid endnu ikke sket.

9. Hvad kan Naalakkersuisut oplyse om udviklingen i ovennævnte sag siden Inatsisartuts 3. behandling af FFL10 i slutningen af november 2009?
10. Anser Naalakkersuisut det som hensigtsmæssigt, såfremt Transportkommissionen som en del af sit analysearbejde *evaluerer* hhv. RAL's og RAB's skibsindkøb samt fortsættelsen af RAL's koncession?

Finansudvalgets beslutning

Med den ovenfor anførte forståelse **godkender** Finansudvalget indstillingerne fra Naalakkersuisut. Naalakkersuisuts besvarelse af de ovenfor anførte spørgsmål bedes fremsendt på grønlandsk og dansk senest tirsdag den 6. april 2010 med elektronisk kopi til nch@inatsisartut.gl.

På Finansudvalgets vegne

Naaja Nathanielsen
Formand for Finansudvalget